

VEDLEGG 1

ALMINNELIGE FORRETNINGSVILKÅR FOR HANDEL MED FINANSIELLE INSTRUMENTER GJENNOM TRAC SERVICES AS

Innhold

Innledning	5	18.2 Eierrettigheter knyttet til Kundens finansielle instrumenter	10
1 Kort om Trac Services AS	5	18.3 Utbytte	10
1.1 Kontaktinformasjon	5	18.4 Prospekter, årsrapporter m.v.	10
1.2 Tjenester Trac Services AS har konsesjon til å yte:	5	19 Oppsigelse	10
1.3 Tilknyttede tjenester Trac Services AS har konsesjon til å yte:	5	19.1 Kundens oppsigelse	10
2 Hva Forretningsvilkårene gjelder	5	19.2 Foretakets oppsigelse	10
3 Kundeklassifisering	5	20 Mislighold	10
4 Kundens ansvar for opplysninger, fullmakter mv.	6	21 Priser	11
5 Kundens undersøkelsesplikt og investeringsbeslutning	6	22 Godtgjørelse	11
6 Ansvar for kurs-/markedsinformasjon, analyser m.v.	6	23 Opprettelse og avslutning av VPS-konto, andelshaverkonto m.v.	12
7 Kundens overvåkning og oppfølging av ordre	7	24 Fullmektiger (mellommenn), forvaltere og oppgjørsagenter	12
8 Ingen garanti for utfall av plassering/investering	7	25 Oppbevaring av kunders aktiva - klientkonti	12
9 Pantsettelse	7	26 Ansvar og ansvarsfritak	13
10 Fullmakt til å handle mv.	7	27 Tilbakeholdelse av skatter m.v.	13
11 Fullmakt til å reservere og belaste Kundens klientkonto	7	28 Avslutning av forretningsforholdet	13
12 Ordre og oppdrag	7	29 Interessekonflikter	13
12.1 Inngivelse og aksept av ordre	7	30 Samtykke til behandling av personopplysninger	14
12.2 Oppdragsperiode for ordre	8	30.1 Formålet med behandling av personopplysninger	14
12.3 Retningslinjer for ordreførelse	8	30.2 Behandling av personopplysninger knyttet til mottak og formidling av ordre	14
13 Levering og betaling av finansielle instrumenter	8	30.3 Lydopptak	14
13.1 Norske finansielle instrumenter	8	30.4 Bruk av databehandlere	14
13.2 Handel med finansielle instrumenter i utlandet	9	30.5 Utlevering av personopplysninger	14
13.3 Øvrige finansielle instrumenter	9	30.6 Rett til innsyn m.m.	14
14 Rapportering til Kunden (sluttseddel mv.)	9	31 Særskilte samtykker	14
15 Porteføljeoversikt	9	31.1 Utlevering av taushetsbelagte- og personopplysninger	14
16 Reklamasjon mellom Foretaket og Kunden	9	31.2 Retningslinjer for ordreførelse	14
17 Oppbevaring av kunders aktiva	10	31.3 Kundeordre kan utføres utenfor regulert marked eller MHF	14
18 Særlige regler om finansielle instrumenter oppbevart på Andelshaverkonto.	10	31.4 Informasjon som ikke er rettet til Kunden personlig gis på www.tracservices.no	14
18.1 Rapportering for finansielle instrumenter registrert på Andelshaverkonto	10	31.5 Mottak av informasjon per e-post	14

31.6 Mottak av informasjon på lukket personlig side på Tracs internettside _____	14	3.5.6. _____ Swap- avtale _____	34
31.7 Kommunikasjon – markedsføring _____	15	3.6. Standardiserte og ikke-standardiserte derivatinstrumenter _	34
32 Opphavsrett _____	15	3.7. Clearing _____	34
33 Kostnader _____	15	4. VERDIPAPIRFOND _____	34
34 Opplysningers varighet _____	15	5. BØRSHANDLEDE FOND OG FONDSLIGNENDE PRODUKTER _____	35
35 Betaling av tjenester _____	15	6. SHORTHANDEL _____	36
36 Angrerett _____	15	7. HANDELSHYPPIGHET OG KOSTNADER _____	36
37 Innløsning/avslutning av kundeforholdet _____	15		
38 Sikkerhetsstillelse _____	15		
39 Tiltak mot hvitvasking av penger _____	15		
40 Opplysningsplikt ovenfor myndigheter, klageorgan mv. _____	15		
41 Endringer _____	16		
42 Meddelelser, språk og fullmakter _____	16		
43 Tolkning _____	16		
44 Vernetting - lovvalg - tvisteløsning _____	16		
45 Språk _____	16		
1. DEFINISJONER _____	25		
2. HANDEL MED FINANSIELLE INSTRUMENTER _____	26		
2.1. Aksjehandel _____	27		
2.2. Aksjelignende instrumenter _____	28		
2.3. Rentebærende finansielle instrumenter _____	28		
2.4. Derivatinstrumenter _____	29		
3. RISIKO KNYTTET TIL HANDEL MED FINANSIELLE INSTRUMENTER _____	30		
3.1. Generelt om risiko _____	30		
3.2. Aksjer og aksjerelaterte instrumenter _____	30		
3.3. Rentebærende instrumenter _____	31		
3.4. Generelt om risiko knyttet til handel med derivatinstrumenter	31		
3.5. Risiko i ulike typer derivatinstrumenter _____	32		
3.5.1. _____ Opsjon	32		
3.5.2. _____ Kjøpsopsjoner	32		
3.5.3. _____ Salgsopsjoner	33		
3.5.4. _____ Terminer	33		
3.5.5. _____ Contracts For Difference (CFD) _____	33		

Innledning

Disse forretningsvilkår ("Forretningsvilkårene") er utarbeidet i henhold til lov om verdipapirhandel av 27. juni 2007 nr. 75 ("vphl.") og tilpasset Foretakets virksomhet. Forretningsvilkårene erstatter i sin helhet tidligere versjoner av forretningsvilkår for de foretak som er omfattet. Begrep som er definert i vphl har tilsvarende betydning når de er benyttet i disse vilkår.

Foretakets kunder anses å ha vedtatt disse vilkår som bindende for seg når Kunden etter å ha mottatt vilkårene inngir ordre, inngår avtaler eller gjennomfører handler med Foretaket.

Definisjoner:

- "Avtalen" betegner avtalen som Kunden har inngått med Trac Services AS
- "Bankdag" enhver dag banker i Norge holder åpent. I utlandet gjelder egne bankdager.
- "Børsdag" enhver dag Oslo børs holder åpent.
- "Handelsdag" den dagen ordren utføres.
- "VPS-kontoen" den/de konti i Verdipapirsentralen ("VPS") som opprettes for Kunden ved handel med VPS registrerte finansielle instrumenter.
- "Andelshaverkontoen" oversikt over Kundens beholdning av verdipapirer handlet gjennom Foretaket.
- "Klientkonto" Kundens konto for kontantbeholdning.
- "Tracs" Trac Services AS
- "Foretaket" Trac Services AS
- "Konsernet", Trac Holding AS med datterselskap.

1 Kort om Trac Services AS

1.1 Kontaktinformasjon

Trac Services AS
Org.no: 914 261 023
Nedre Holmegate 30
4006 Stavanger
Telefon: +47 815 11 415
Telefaks: + 47 518 59 601
E-post: kundesenter@tracs.no
Web: www.tracservices.no

1.2 Tjenester Trac Services AS har konsesjon til å yte:

1. Mottak og formidling av ordre på vegne av kunde i forbindelse med et eller flere finansielle instrumenter,
2. Utførelse av ordre på vegne av kunde,

1.3 Tilknyttede tjenester Trac Services AS har konsesjon til å yte:

1. Oppbevaring og forvaltning av finansielle instrumenter,
4. Tjenester i tilknytning til valutavirksomhet når dette skjer i forbindelse med ytelse av investeringstjenester,

Foretaket står under tilsyn av Finanstilsynet

(adresse: Revierstredet 3, Postboks 1187 Sentrum, 0107 Oslo).

2 Hva Forretningsvilkårene gjelder

Forretningsvilkårene gjelder for Foretakets investeringstjenester og tilknyttede tjenester så langt det passer, samt tjenester vedrørende transaksjoner i instrumenter som er beslektet med finansielle instrumenter. For enkelte tjenester eller finansielle instrumenter vil det kunne bli inngått særskilt avtale.

Forretningsvilkårene gjelder i tillegg til særskilte avtaler som inngås mellom Foretaket og Kunden. Ved eventuell motstrid mellom slike avtaler som nevnt i forrige ledd og Forretningsvilkårene skal avtalene ha forrang.

Handel og clearing kan også være regulert av særlige handelsregler/standardvilkår ved de enkelte markedsplasser og oppgjørssentraler der handel og oppgjør/clearing gjennomføres. Ved motstrid mellom Forretningsvilkårene og/eller avtaler som nevnt i foregående avsnitt og slike handelsregler/standardvilkår skal handelsregler/standardvilkår for den enkelte markedsplass eller oppgjørssentral gjelde.

I tillegg til ovennevnte vil tjenestene nevnt i punkt 1 kunne være regulert av vphl, verdipapirregisterloven, børsloven, aksjelovene, kjøpsloven, avtaleloven og annen relevant lovgivning.

Foretaket er i tillegg forpliktet til å følge regler for god forretningskikk fastsatt for de enkelte markeder, herunder etiske normer fastsatt av Verdipapirforetakenes Forbund. De etiske normer og behandlingsreglene for klagesaker i henhold til disse finnes på <http://www.vpff.no>.

3 Kundeklassifisering

Foretaket har i henhold til vphl. plikt til å klassifisere sine kunder i kundekategorier, henholdsvis ikke-profesjonelle og profesjonelle kunder, herunder kvalifiserte motparter. Det er gitt bestemmelser i vphl. og forskrifter om hvordan klassifiseringen skal skje. Foretaket vil informere alle kunder om i hvilken kategori de er klassifisert.

Klassifiseringen har betydning for omfanget av kundebeskyttelsen. Det stilles større krav til blant annet informasjon og rapportering til kunder klassifisert som ikke-profesjonelle enn til kunder klassifisert som profesjonelle. Videre har Foretaket i henhold til vphl plikt til å innhente opplysninger om Kunden for å vurdere om tjenesten eller det aktuelle finansielle instrumentet/produktet er hensiktsmessig for Kunden, benevnt i forskrifter som hensiktsmessighetstest. Klassifiseringen har betydning for omfanget av disse testene samt for vurderingen av hva som vil utgjøre "beste utførelse" ved gjennomføring av handler for Kunden. Se også forretningsvilkårene punkt 12.3.

Forretningsvilkårene gjelder for kunder klassifisert som profesjonelle kunder og ikke-profesjonelle kunder. Kunder klassifisert som profesjonelle anses å ha særlige forutsetninger for selv å vurdere de enkelte markeder, investeringsalternativ, handler og den rådgivning/ordreforidling Foretaket yter. Profesjonelle kunder kan ikke påberope seg særskilte regler og vilkår som er fastsatt for å beskytte den ikke-profesjonelle kunde.

Kunden kan anmode Foretaket om å endre kundeklassifiseringen. Informasjon om slik omklassifisering og om konsekvensene av dette kan fås ved henvendelse til Foretaket.

4 Kundens ansvar for opplysninger, fullmakter mv.

For å oppfylle kravet i vphl. om å foreta hensiktsmessighets-test, har Foretaket plikt til å innhente opplysninger fra kunder. Kunden forplikter seg til å gi Foretaket fyllestgjørende og korrekte opplysninger om egen utdanning og arbeidserfaring, og investeringserfaring som er relevant for de ønskede tjenester og finansielle instrumenter/produkter. Kunden forplikter seg også til å informere Foretaket dersom det skjer vesentlige endringer i opplysninger som tidligere er gitt.

Kunden er innforstått med at Foretaket er berettiget til å legge opplysningene gitt av Kunden til grunn for sin vurdering av om tjenesten eller det finansielle instrumentet/ produktet er hensiktsmessig for Kunden og vil i utgangspunktet ikke foreta egne undersøkelser.

Videre er Kunden innforstått med at dersom Foretaket ikke gis tilstrekkelige opplysninger, vil Foretaket ikke kunne avgjøre om tjenesten eller det finansielle instrumentet/produktet er hensiktsmessig for Kunden. I slike tilfeller vil Kunden bli informert om at opplysningene gitt Foretaket er utilstrekkelige og at tjenesten eller produktet da er å betrakte som uhensiktsmessig. Dersom Kunden på tross av slik advarsel fortsatt ønsker tjenesten eller produktet, vil den bli gjennomført.

Kunden forplikter seg til å etterleve den lovgivning og de regler, vilkår og betingelser som til enhver tid gjelder for det enkelte marked eller den enkelte markeds plass som handler gjøres på. Det samme gjelder for oppgjør og clearing gjennom de enkelte oppgjørs- eller clearingsentraler.

Kunden innestår for at egen handel og oppgjør skjer innenfor de konsesjoner, fullmakter og den kompetanse så vel av offentligrettslig som av privatrettslig karakter, som gjelder for Kundens handel med finansielle instrumenter. Kunden skal etter krav fra Foretaket dokumentere slike fullmakter m v. Dersom Kunden er et utenlandsk foretak, forbeholder Foretaket seg retten til på Kundens regning å kreve fremlagt en begrunnet juridisk uttalelse om bl.a. Kundens kompetanse til å inngå den aktuelle handel.

Kunden skal gi Foretaket en oversikt over den eller de personer som kan inngi ordre, utføre handel, inngå annen avtale knyttet til finansielle instrumenter/produkter eller som har fullmakt til å akseptere handler på vegne av Kunden. Handel eller aksept fra disse er bindende for Kunden med mindre Foretaket ikke var i god tro med hensyn til den enkelte persons fullmakter. Kunden er ansvarlig for til enhver tid å holde Foretaket oppdatert med hensyn til hvem som kan inngi ordre eller akseptere handler for Kunden. Foretaket vil ikke akseptere fullmakter som angir rammer for den enkelte kundes handel, med mindre dette på forhånd er skriftlig avtalt. Kunden forplikter seg til å sikre at de midler og finansielle instrumenter som det enkelte oppdrag omfatter er fri for heftelser, så som pant, sikkerhetsrett (tilbakeholdsrett), utlegg, arrest m v. Det samme

gjelder for de tilfeller der Kunden handler som fullmektig for tredjemann.

Kunden har ansvar for all handel som foretas av andre enn Kunden elektronisk eller telefonisk, dersom brukeren for Foretaket autentifiserer seg som Kunden på forutsatt måte i avtalene mellom Foretaket og Kunden. Belastningsfullmaktenes vedlagt Avtalen gjelder også oppgjør av slike handler.

5 Kundens undersøkelsesplikt og investeringsbeslutning

Kunden er innforstått med at investeringer i og handel med finansielle instrumenter og andre beslektede instrumenter er forbundet med risiko for tap. Den investerte kapital kan øke eller reduseres i verdi. Verdien av finansielle instrumenter avhenger av svingningene på finansmarkedene. Historisk verdiutvikling og avkastning kan ikke benyttes som pålitelig indikator på fremtidig utvikling av og avkastning av finansielle instrumenter. For mer detaljert informasjon om egenskaper knyttet til de ulike finansielle instrumenter samt om risiko som er knyttet til handel med ulike finansielle instrumenter vises det til informasjon på www.tracservices.no og tegningsmateriell. Dette materialet vil bli utlevert eller oversendt til Kunden ved Foretakets levering av tjenester dersom dette er påkrevd. Kunden må selv vurdere risikoen involvert i det aktuelle instrument og marked.

Kunden bør avstå fra å foreta investeringer i og handel med finansielle instrumenter og andre beslektede instrumenter dersom Kunden selv ikke er innforstått med den risiko som er forbundet med slik investering eller handel. Kunden oppfordres til å sette seg inn i all tegningsmateriell om relevant produkt eller handel mottatt fra enten Foretaket eller andre relevante kilder. Videre oppfordres Kunden til å søke råd hos relevante rådgivere og, etter behov, søke utfyllende informasjon i markedet før Kunden tar sin investeringsbeslutning.

Alle handler Kunden gjennomfører etter at det er innhentet informasjon fra Foretaket skjer på Kundens eget ansvar og etter Kundens eget skjønn og avgjørelse.

6 Ansvar for kurs-/markedsinformasjon, analyser m.v.

Eventuell kurs- og markedsinformasjon og analyser som måtte være tilgjengelig fra Foretaket vil ofte være utarbeidet av andre enn Foretaket selv. Foretaket er kun formidler av slik informasjon og informasjonen gis som en ren service overfor Kundene, uten at Foretaket vil være ansvarlig for et eventuelt tap Kunden måtte lide som følge av den informasjonen som er gitt. Dette gjelder selv om Kunden betaler for å få tilgang til informasjonen. Ansvar kan heller ikke pålegges den eller de som har levert slik informasjon eller slike tjenester til Foretaket. Da informasjonen kan være belagt med opphavsrettigheter eller andre begrensninger, kan Kunden ikke bearbeide, mangfoldiggjøre eller videreformidle informasjonen.

7 Kundens overvåkning og oppfølging av ordre

Foretaket vil ikke følge utvikling i aktuelle kurser, markedsinformasjon etc. på vegne av Kunden for å vurdere om en ordre skal endres eller slettes, og har intet ansvar for eksempelvis å trekke eller endre en ordre ved endringer i prisbildet eller ved omstendigheter som kan medføre betydelige endringer i prisbildet (for eksempel ved renteendringer, utsendelse av advarsler om situasjonen i en sektor eller et foretak hvor Kunden har investert). Således forutsettes det at Kunden selv aktivt følger opp utviklingen rundt de finansielle instrumenter Kunden gir ordre om handel i og tar de beslutninger Kunden selv finner riktige og nødvendige, herunder beslutninger om endring eller kansellering. Foretaket har ikke opplysningsplikt ved utvikling og endringer i det aktuelle markedet.

8 Ingen garanti for utfall av plassering/investering

Foretaket garanterer ikke for noe bestemt utfall av en Kundes investeringer.

9 Pantsettelse

Kunden gir Foretaket 1. prioritets pant i nåværende og fremtidige innstående på konti som Kunden oppretter i henhold til Forretningsvilkårenes punkt 23 og eventuell klientkonto/bankkonto som er knyttet til Avtalen, jf. panteloven av 8. februar 1980 nr. 2 § 4-1 til § 4-5. Med innstående menes også ethvert krav på betaling som Kunden har eller kommer til å få mot Foretaket.

Panteretten skal sikre alle nåværende og fremtidige krav som Foretaket måtte ha eller få mot Kunden under Avtalen og er begrenset til NOK 999 999 999. Panteretten omfatter også avkastning (herunder renter, utbytte, fondsaktiver og tegningsretter) og utbetalinger knyttet til innstående som for eksempel innløsningssummer, jf. panteloven § 1-6.

Foretaket gis fullmakt til å registrere og besørge rettsvern for slik panterett som ovenfor angitt. Kunden forplikter seg til å medvirke i nødvendig utstrekning til etablering av panteretten, herunder ved utstedelse av dokumentasjon for etablering av rettsvern.

Dersom Kunden vesentlig misligholder sine forpliktelser eller noen av betingelsene etter panteloven § 1-9 er oppfylt har Foretaket rett til å sperre Kundens konti og iverksette tvangsfullbyrdelse i henhold til tvangsfullbyrdeslovens og pantelovens regler. Foretaket har rett til realisasjon av pantsatte verdipapirer som er notert på regulert marked og fondsaktiver gjennom uavhengig megler i henhold til tvangsfullbyrdesloven § 1-3 2. ledd. Foretaket har også rett til å motregne ethvert krav de måtte ha mot Kunden i innstående på noen av kontiene.

Hvis Kunden er en juridisk person har Foretaket alternativt adgang til å gjennomføre realisasjon av pantsatte finansielle instrumenter (noen eller alle) ved skriftlig varsel til Kunden i henhold til § 7 i lov om finansiell sikkerhetsstillelse 26. mars 2004 nr. 17. Foretaket skal i denne forbindelse ha rett til, umiddelbart etter slik varsel eller senere, og etter Foretakets

valg, samlet eller enkeltvis, å tilegne seg eller overdra de pantsatte finansielle instrumentene (noen eller alle) til interesserte erververe på en slik måte, tidspunkt og vilkår, herunder pris, som Foretaket innenfor gjeldende lovgivning med rimelighet måtte bestemme. Hvis Foretaket tilegner seg de finansielle instrumentene, skal verdien av disse fastsettes av et uavhengig fondsmeglerfirma eller et firma av statsautoriserte revisorer etter Foretakets valg, og verdsettelsen skal være bindende for så vel Kunden som Foretaket.

Pantsettelsen kommer i tillegg til, og begrenser ikke, sikkerheter og dekningsmuligheter som Foretaket har etter verdipapirhandelloven av 29. juni 2007 nr. 75 (heretter kalt "vphl.") § 12-2 og Forretningsvilkårene.

Kunden har ikke adgang til å pantsette konti som Kunden oppretter i henhold til Forretningsvilkårenes punkt 23. til fordel for andre uten samtykke fra Foretaket. Brudd på dette regnes som vesentlig mislighold av Avtalen. Dersom Kunden inngår avtale i strid med ovennevnte fraskriver Foretakets seg ethvert ansvar for tap som måtte oppstå for Kunden, panthaver eller andre.

10 Fullmakt til å handle mv.

Kunden gir med dette Foretaket og Foretakets samarbeidspartnere fullmakt til å overdra verdipapir, fondsandeler m.v. fra konti som Kunden oppretter i henhold til Forretningsvilkårenes punkt 23, i forbindelse med de handler som Kunden foretar med og gjennom Foretaket. Tilsvarende gis Foretaket og Foretakets samarbeidspartnere fullmakt til å motta opplysninger om innstående på nevnte konti og Kundens klientkonto, samt opplysninger om tildelinger og realisasjoner. Foretaket og Foretakets samarbeidspartnere har fullmakt til å båndlegge de finansielle instrumenter det er gitt salgsordre om til salget er gjennomført.

11 Fullmakt til å reservere og belaste Kundens klientkonto

Kunden gir med dette Foretaket og Foretakets samarbeidspartnere fullmakt til å reservere og belaste nærmere angitt konto for alle oppgjør (inkl. honorarer og kostnader) i forbindelse med handler Kunden foretar gjennom Foretaket. Tilsvarende gis Foretaket fullmakt til å reservere og belaste nærmere angitt konto for andre honorarer som følger av særskilt avtale inngått mellom Kunden og Foretaket.

12 Ordre og oppdrag

12.1 Inngivelse og aksept av ordre

Ordre eller oppdrag fra Kunden kan inngis muntlig, skriftlig eller elektronisk. Det vil kunne gjelde begrensninger for inngivelse av ordre via e-post, nettløsning, telefon mv. Nærmere informasjon om dette fås ved henvendelse til Foretaket. Ordren er bindende for Kunden når ordren har kommet frem til Foretaket med mindre annet er særskilt avtalt. Ordre bekrefte ved tildeling av ordrenummer. Ordreloggen vil vise status for innlagte ordrer.

Foretaket vil foreta lydopptak av samtlige ordrer og indikasjoner på ordrer om kjøp, salg eller tegning av finansielle instrumenter som inngis per telefon. Foretaket har ikke anledning til å utføre ordre eller indikasjoner som ringes inn til telefoner som ikke er tilkoblet lydutstyr.

Lydopptak og annen dokumentasjon for avtaler, ordre og indikasjoner på ordre som er inngitt på annen måte, for eksempel per telefon, skriftlig eller elektronisk, vil bli oppbevart av Foretaket. Lydopptak skal oppbevares i en periode som samsvarer med gjeldende rett beregnet fra opptaksdag og vil normalt bli slettet etter utløpet av den pålagte oppbevaringstiden. Lydopptak med den enkelte kunde vil kunne gjenfinnes ved søk blant annet på tidspunktet for samtalen, oppringt telefonnummer og ansatte hos Foretaket som mottok ordren. Foretaket kan bli pålagt å utlevere lydopptak til offentlig myndighet og andre som kan kreve dette i medhold av lov. I tillegg vil lydopptak kunne bli utlevert til Verdipapirforetakenes Forbund Etisk Råd, blant annet i forbindelse med behandling av klagesaker fra Kunden. jmf. Også Forretningsvilkårenes punkt 26. Ordreformidlere og andre foretak som samarbeider med Foretaket om mottak og formidling av ordre og indikasjoner kan ha plikt til å foreta lydopptak av sine samtaler med Kunden.

Foretaket vil ikke være forpliktet til å utføre ordre eller inngå avtale Foretaket antar vil kunne medføre brudd på offentlig-rettelige regler fastsatt for den eller de aktuelle markeds-plass(er).

12.2 Oppdragsperiode for ordre

For ordre knyttet til handel i omsettelige verdipapirer og derivatkontrakter med omsettelige verdipapirer som underliggende instrument gjelder ordren oppdragsdagen eller til stengning av den markeds-plass ordren er lagt inn på og bortfaller deretter, med mindre annet er avtalt eller fremgår for den aktuelle ordretype eller ordrespesifikasjon. For andre oppdrag avtales oppdragets varighet særskilt.

Oppdragsdag er den dag Kundens ordre til Foretaket om å kjøpe og selge finansielle instrumenter gjennom eller til/fra et annet foretak er kommet frem til Foretaket. For de tilfeller Foretaket initierer handelen anses oppdragsdag å være den dag Foretaket tar kontakt med Kunden og får aksept for oppdraget vedrørende kjøp eller salg av de aktuelle finansielle instrumenter.

Ordre om kjøp av fondsandeler har en gyldighet innenfor tilgjengelige rammer for en periode Kunden har bestemt, og slik at i mangel av en slik bestemmelse fra Kundens side gjelder ordren til den er utført eller kansellert. For andre oppdrag avtales oppdragets varighet særskilt.

Kunden kan kalle tilbake, endre eller slette en ordre så lenge den ikke er utført. Tilbakekallelse, endring eller sletting må godkjennes av Foretaket.

12.3 Retningslinjer for ordreutførelse

Foretaket vil søke å sikre Kunden best mulige betingelser ved utførelse av mottatte ordre innenfor oppdragsperiodens varighet. Foretaket har utarbeidet retningslinjer for ordreutførelse som blant annet angir i hvilke handelssystemer transaksjoner i ulike finansielle instrumenter skal gjennomføres. Handler vil

bli gjennomført i overensstemmelse med disse retningslinjene med mindre Kunden har gitt spesifikke instruksjoner om hvordan handelen skal gjennomføres. Ordren vil i så tilfelle utføres i tråd med slik instruksjon. Retningslinjer for ordreutførelse finnes tilgjengelig på selskapets internettsider www.tracservices.no

Ordre fra kunde som normalt handler for fremmed regning, dvs. for sin arbeidsgiver eller annen fysisk eller juridisk person, vil bli avvist dersom Kunden ved inngivelse av ordre ikke klart angir hvem ordren foretas for regning av. Dersom Kunden inngir ordre både for egen regning og for regning av sin arbeidsgiver eller annen fysisk eller juridisk person, vil Foretaket prioritere den oppdragsgiverne representerer.

Ved kjøp og salg av fondsandeler vil hovedsakelig all handel skje på vegne av Kunden i Foretakets navn. Tilsvarende vil også forvaltningsdepot bli opprettet i Foretakets navn hos fondsforvalter og eventuelt VPS. Kjøp og salg av fondsandeler vil bli registrert på Andelshaverkontoen til Kunden. I særlige tilfeller vil ordre kunne skje i Kundens navn.

13 Levering og betaling av finansielle instrumenter

13.1 Norske finansielle instrumenter

For norske finansielle instrumenter vil den ordinære oppgjørsfrist normalt variere fra fire til syv Børsdager med mindre annet er avtalt. Oppgjørsfrist beregnes fra og med handelsdag til og med oppgjørsdag.

Ordregjennomføring/oppgjør er betinget av at Kunden stiller til disposisjon for Foretaket nødvendige midler og/eller finansielle instrumenter senest dagen før handelsdag, hvis ikke annet er avtalt. Med mindre annet er særskilt avtalt har Foretaket Kundens tillatelse og fullmakt til, i samsvar med den enkelte handel eller transaksjon, å belaste Kundens konto (klientkonto/bankkonto). Finansielle instrumenter som det er gitt ordre om salg eller annen overføring av, vil bli båndlagt til ordren er gjennomført.

Hvis tilstrekkelige midler (herunder til dekning av kostnader og kurtasje) mangler helt eller delvis på Kundens konto (og det ikke er avtalt oppgjør på annen måte), eller tilstrekkelige relevante finansielle instrumenter mangler helt eller delvis, vil ordren bli avvist med endelig virkning. Hvis ordre i et slikt tilfelle likevel feilaktig skulle bli utført av Foretaket, er Kunden ansvarlig for oppgjør og/eller erstatning til Foretaket for evt. dekningslån/handel Foretaket måtte gjennomføre i denne sammenheng. Foretaket er også berettiget, men ikke forpliktet, til uten å konsultere Kunden og uten ansvar for Kundens tap (herunder tapt fortjeneste), å annullere en slik videreeffektuert ordre.

Kunden anses å ha levert VPS-registrerte finansielle instrumenter til Foretaket når de finansielle instrumentene er mottatt på en av Foretakets verdipapirkonti i VPS eller på en annen av Foretakets angitte verdipapirkonto i VPS.

Ved beregning av dekning og beholdning av finansielle instrumenter vil Foretakets handels-/oppgjørssystem ta i betraktning andre ordrer med oppgjør før eller samme dag som den

aktuelle ordre. Det er Kundens ansvar og risiko at slike andre ordrer gjennomføres, slik at oppgjør skjer som forutsatt og at det faktisk er dekning på det aktuelle tidspunkt.

Kunden plikter innen oppgjørsfristen å levere de solgte finansielle instrumenter til Foretaket eller frigi de solgte finansielle instrumenter på sin verdipapirkonto i VPS eller annet tilsvarende rettighetsregister. Inngivelse av ordre om salg av finansielle instrumenter eller aksept av et salgstilbud medfører, med mindre annet er skriftlig avtalt, at Foretaket er gitt fullmakt til å anmode Kundens kontofører om frigivelse av de aktuelle finansielle instrumenter. Det kan være særlige regler i Avtalen om disse forhold. Kunden anses å ha foretatt oppgjør til Foretaket når oppgjøret er godskrevet på Foretakets bankkonto.

13.2 Handel med finansielle instrumenter i utlandet

For handel med finansielle instrumenter i utlandet vil oppgjørs- og leveringsbetingelser være avhengig av gjeldende regler i de enkelte markeder. Normalt vil dette for verdipapirfundsandeler være Handelsdag + 6 dager. For handel med hedgefond gjelder særskilte handels- og oppgjør rutiner. For handel med finansielle instrumenter i utlandet skal det inngås særskilt avtale som nevnt i Forretningsvilkårene punkt 2.

13.3 Øvrige finansielle instrumenter

For andre finansielle instrumenter gjelder særlige oppgjørsfrister og oppgjørsregler. Disse oppgjørsregler og oppgjørsfrister vil fremgå av særskilte avtaler som nevnt i Forretningsvilkårene punkt 2.

14 Rapportering til Kunden (sluttseddel mv.)

Foretaket vil ved sluttseddel/bekreftelse eller på annen måte straks rapportere til Kunden om de tjenester det har utført eller de avtaler som er inngått. I den grad det er relevant vil sluttseddel/bekreftelse omfatte opplysninger om omkostninger i forbindelse med den handel som er gjennomført for Kunden. Utover dette vil sluttseddel/bekreftelse inneholde informasjon i henhold til den til enhver tid gjeldende rett.

Foretaket forbeholder seg rett til å korrigere åpenbare feil i sluttseddel eller annen bekreftelse. Slik korrigerings skal gjøres straks feilen blir oppdaget.

Levering av finansielle instrumenter registrert i VPS kan bekreftes ved endringsmelding fra VPS i den grad Kunden har avtalt med kontofører å motta slike bekreftelser.

15 Porteføljeoversikt

Kunden vil motta beholdningsoppgaver og andre relevante opplysninger relatert til investeringer gjennom Foretaket, på Foretakets nettside. Disse opplysningene vil i tillegg være tilgjengelige for Kunden på forespørsel.

Kundens årsoppgave, som viser samlet beholdning og realisasjoner av investeringer etablert gjennom Avtalen, vil være tilgjengelig på www.tracservices.no

Kunden gjøres oppmerksom på at det vil kunne forekomme avvik i slike oversikter som følge av at transaksjoner er i prosess og ennå ikke er kontoført m.v.

Dersom Kunden via andre enn Foretaket har realisert investeringer som inngår på porteføljeoversikten, uten å meddele realiseringen til Foretaket, vil dette ikke fremgå i Kundens porteføljeoversikter som skatterapport, beholdningsrapport, investeringsrapport eller webrapport. Dette skyldes at Foretaket ikke har en oversikt over realiseringer utført av andre enn Foretaket. Ved å meddele nevnte gjennomførte realiseringer vil produktet bli tatt bort fra Kundens porteføljeoversikt. Dette vil derimot ikke vises fra en salgstransaksjon da ordren ikke utføres av Foretaket.

16 Reklamasjon mellom Foretaket og Kunden

Dersom Kunden har avtalt å motta sluttseddel per post, e-post eller annet elektronisk medium og Kunden ikke har mottatt slik sluttseddel eller bekreftelse innen syv Børsdager for kunder med norsk adresse og innen elleve Børsdager for kunder med utenlandsk adresse, etter at avtale er inngått eller etter oppdragsperiodens utløp, må Kunden senest innen utgangen av henholdsvis åttende og tolvte børsdag etter at avtale er inngått eller etter oppdragsperiodens utløp meddele dette til Foretaket.

Kunden skal straks etter mottak av ordrebekreftelse, sluttseddel eller annen bekreftelse, kontrollere denne og skal så snart som mulig etter mottakelse eller senest innen utgangen av neste Børsdag/Bankdag - dersom reklamasjon ikke kunne inngis innen normal kontortids utløp på mottaksdagen - gi melding til Foretaket på den måte som nevnt i forrige avsnitt dersom han vil gjøre gjeldende at noe av det som fremkommer av sluttseddelen eller annen bekreftelse er i strid med ordren, oppdraget eller den inngåtte handel. Dersom Kunden ikke reklamerer som angitt over, vil Kunden kunne bli bundet av slik sluttseddel/bekreftelse selv om denne ikke er i samsvar med inngåtte/avtalte vilkår for handelen.

Dersom levering til Kunden av omsettelige verdipapirer registrert i VPS ikke er skjedd på oppgjørsdag og Kunden har stillet de nødvendige midler til disposisjon for Foretaket, må Kunden straks kontakte Foretaket og eventuelt erklære heving overfor Foretaket dersom Kunden vil påberope forsinkelsen som grunnlag for å heve avtalen. Dette likevel slik at hevingserklæringen ikke vil få noen virkning dersom Kunden mottar oppfyllelse innen to børsdager etter at slik hevingserklæring er mottatt. Kunden har i denne perioden ikke rett til å slutte dekningssavtale for Foretakets regning og risiko.

Med "straks" i foregående ledd forstås samme dag eller - dersom reklamasjon eller innsigelse ikke kunne inngis innen normal kontortids utløp - senest innen utgangen av neste Børsdag. Fristen regnes fra det tidligste av:

- i. det tidspunkt Kunden fikk eller burde fått kunnskap om at levering ikke er skjedd ved innsyn på VPS-konto, ved hjelp av elektronisk bekreftelsessystem, ved underretning fra Foretaket eller på annen måte,

- ii. det tidspunkt endringsmelding fra VPS kom frem til eller i henhold til tiden for ordinær postgang burde ha kommet frem til den adresse Kunden har oppgitt.

Dersom betaling til Kunden ikke er skjedd til den tid som er fastsatt i avtalen og Kunden har levert de aktuelle finansielle instrumenter eller stilt disse til disposisjon for Foretaket, må Kunden straks han har konstatert eller burde ha konstatert at oppgjør ikke er mottatt kontakte Foretaket og eventuelt erklære heving overfor Foretaket dersom Kunden vil påberope forsinkelsen som grunnlag for å heve avtalen. Kunden kan bare heve avtalen dersom forsinkelsen er vesentlig.

Ved kjøp eller salg av finansielle instrumenter gjennom eller formidlet av Foretaket gjelder de alminnelige regler om avtalers ugyldighet tilsvarende i forholdet mellom kjøperen og selgeren. Dersom Kunden vil gjøre gjeldende at en avtale ikke er bindende grunnet ugyldighet, må Kunden fremsette innsigelse om dette straks etter at Kunden fikk kunnskap om, eller burde fått kunnskap om, de forhold som påberopes som grunnlag for ugyldigheten. I alle tilfelle må innsigelsen være fremsatt innen seks måneder etter at avtalen er sluttet. Slik innsigelse vil ha slik virkning i forhold til Foretaket som følger av de alminnelige regler om avtalers ugyldighet.

Muntlig reklamasjon eller innsigelse skal umiddelbart bekrefte skriftlig.

Dellevering til Kunden gir ham ikke rett til å heve avtalen med mindre Kunden har tatt uttrykkelig forbehold om full levering.

Dersom Kunden ikke har reklamert innenfor den tid som er angitt ovenfor, anses reklamasjonsretten som bortfalt.

17 Oppbevaring av kunders aktiva

Dersom finansielle instrumenter eller kundemidler er oppbevart i en annen jurisdiksjon i forbindelse med ytelse av investeringstjenester eller tilknyttet tjeneste, vil Foretaket informere Kunden om dette. Kunden er innforstått med at dens rettigheter i forbindelse med slike aktiva kan avvike fra det som gjelder i Norge. Kunden er innforstått med at oppgjør og sikkerhetsstillelse i utenlandske markeder kan innebære at Kundens aktiva som er avgitt til oppgjør eller som sikkerhetsstillelse ikke holdes atskilt fra det eller de av Foretaket benyttede utenlandske verdipapirforetaks og/eller oppgjørsrepresentanters egne midler. Kunden er innforstått med at han selv bærer risikoen for egne aktiva som er overført til utenlandske banker, verdipapirforetak, oppgjørsagenter, oppgjørssentraler og lignende i form av oppgjør eller sikkerhetsstillelse, og at Foretakets ansvar overfor Kunden for slike aktiva er begrenset i samsvar med det aktuelle lands eller markeds regler. Foretaket påtar seg uansett ikke noe ansvar ut over det som følger av norsk rett, med mindre annet er avtalt skriftlig med Kunden.

18 Særlige regler om finansielle instrumenter oppbevart på Andelshaver konto.

18.1 Rapportering for finansielle instrumenter registrert på Andelshaverkonto

For finansielle instrumenter som Kunden har registrert på Andelshaverkontoen hos Foretaket, vil Foretaket, for at Kunden

skal kunne ivareta sine regnskaps- og skattemessige forpliktelser, gi Kunden opplysninger om porteføljen. Ved beregningen av markedsverdier der de underliggende verdipapirer er notert i fremmed valuta, vil valutakursene som benyttes ved omregning til norske kroner være basert på midtkurser.

18.2 Eierrettigheter knyttet til Kundens finansielle instrumenter

Kunden utøver selv sine eierrettigheter knyttet til finansielle instrumenter, med mindre Foretaket gis skriftlig fullmakt i det enkelte tilfelle. Foretaket er pliktig til å påse:

- at Kunden godskrives det utbyttet eller de renter som utbetales de finansielle instrumentene,
- at Kunden godskrives uttrukne beløp,
- at Kunden, dersom det gjennomføres en fondsemisjon eller deles ut utbytteaksjer, godskrives disse,
- at Kunden ved nye emisjoner i porteføljens verdipapirer godskrives tegningsretter, og at disse benyttes i den grad Foretaket anser dette som forsvarlig under hensyntagen til retningslinjer for forvaltningen Foretaket skal realisere overskytende eller ubenyttede tegningsretter,
- at Kunden ved innløsning, oppkjøp, fusjon eller fisjon godskrives de kontantbeløp som utbetales eller de verdipapirer som utdeles. Det samme gjelder ved evt. konvertering av et verdipapir til en annen verdipapirtype og,
- at økonomiske eller andre typer rettigheter som tilfaller eieren av porteføljens verdipapirer godskrives Kunden. Kunden er selv ansvarlig for å ivareta sine interesser ved eventuell likvidasjon, gjeldsforhandlinger eller konkurs som berører beholdningen.

18.3 Utbytte

Med mindre annet følger av det enkelte fonds vedtekter, vil utbytte bli reinvestert i andeler i samme fond.

18.4 Prospekter, årsrapporter m.v.

Kunden kan når som helst be om å få tilsendt fra Foretaket siste prospekt og års- eller halvårsrapporter fra den enkelte fondsforvalter.

19 Oppsigelse

19.1 Kundens oppsigelse

Kunden kan si opp Avtalen ved skriftlig melding til Foretaket uten forutgående varsel, med mindre annet er avtalt i det enkelte tilfelle. Slik oppsigelse vil imidlertid kunne føre til at Foretaket ikke lenger vil være i stand til å levere de avtalte tjenester og produkter til Kunden.

19.2 Foretakets oppsigelse

Foretaket kan si opp Avtalen ved skriftlig melding til Kunden med minst fire ukers varsel, med mindre annet er skriftlig avtalt i det enkelte tilfelle.

20 Mislighold

Kunden anses å ha misligholdt sine forpliktelser i henhold til disse Forretningsvilkår bl.a. når:

- i. levering av finansielle instrumenter eller penger ikke skjer innen fastsatt frist eller Kunden ikke oppfyller enhver annen vesentlig forpliktelse etter Forretnings-vilkårene,
- ii. Kunden inngår særskilt avtale med sine kreditorer om betalingsutsettelse, blir insolvent, innleder gjeldsforhandlinger av enhver art, innstiller sine betalinger eller tas under konkursbehandling eller offentlig administrasjon,
- iii. Kunden gir pant eller annen sikkerhetsrett i oppgjørskontoen, VPS-kontoen eller klientkontoen, dersom de ikke straks slettes/heves uten vesentlige betingelser,
- iv. Kunden avviker sin virksomhet eller vesentlige deler av denne.

Ved annet vesentlig mislighold hos Kunden kan Avtalen heves skriftlig med øyeblikkelig virkning. Grunnlaget for hevingen skal opplyses.

Foretaket har ved mislighold rett, men ikke plikt til å:

- i. erklære samtlige uoppgjorte handler som misligholdt og ikke utførte oppdrag som kansellert og avsluttet,
- ii. utøve sin sikkerhetsrett i henhold til vphl § 12-2. Foretaket har tilbakeholdsrett i de finansielle instrumenter som Foretaket har kjøpt for Kunden, jf. vphl. § 12-2. Dersom Kunden ikke har betalt kjøpesummen innen tre - 3 - dager etter oppgjørfristen, kan Foretaket, med mindre annet er skriftlig avtalt, og uten ytterligere varsel, selge de finansielle instrumentene for Kundens regning til dekning av Foretakets krav. Slikt salg skal normalt skje til børskurs eller en kurs som etter markedets stilling er rimelig. Dersom de aktuelle finansielle instrumenter er overført til Kundens verdipapirkonto i VPS eller annet tilsvarende rettighetsregister for finansielle instrumenter anses Kunden å ha frigitt de finansielle instrumentene eller å ha gitt fullmakt til slik frigivelse for gjennomføring av dekningsalget,
- iii. realisere andre pantsatte børnoterte verdipapirer og fondsaktiva enn de som er omfattet av pkt. ii. ovenfor, og Kunden anses å ha samtykket i slikt tvangssalg gjennom uavhengig megler, jf. lov om tvangsfullbyrdelse § 1-3 annet ledd,
- iv. benytte til motregning samtlige av Foretakets tilgodehavende mot Kunden fra andre transaksjoner, herunder krav på kurtasje, utlegg for skatter og avgifter, krav på renter m v og utgifter eller tap som følge av Kundens mislighold av en eller flere forpliktelser overfor Foretaket, overfor ethvert tilgodehavende Kunden har mot Foretaket på misligholds tidspunktet - enten kravene er i samme eller ulik valuta. Krav i utenlandsk valuta blir å omregne til NOK etter markedskurs på misligholdstidspunktet,
- v. gjennomføre for Kundens regning og risiko hva Foretaket anser nødvendig til dekning eller reduksjon av tap eller ansvar som følge av avtaler inngått for eller på vegne av Kunden, herunder reversering av transaksjoner.
- vi. Dersom Kunden ikke leverer avtalt ytelse eller beløp, herunder ikke levere de finansielle instrumenter på avtalt tidspunkt til Foretaket, kan Foretaket umiddelbart foreta de handlinger Foretaket anser som nødvendig for å redusere

det tap eller ansvar som følger av Kundens mislighold av avtale som er inngått med Foretaket, herunder foreta handlinger for å redusere risiko for tap knyttet til endringer i valutakurser, renter samt andre kurser eller priser som Kundens handel er knyttet til. Kunden plikter å erstatte Foretakets eventuelle tap med tillegg av forsinkelsesrente og eventuelle gebyrer, samt

- vii. kreve dekket alle kostnader og tap Foretaket er blitt påført som følge av Kundens mislighold, herunder, men ikke begrenset til, kurstap ved dekningshandel og reverseringsforretninger, utgifter påløpt ved lån av finansielle instrumenter, renter, tap som følge av endringer i valutakurser, renter m.m. og andre forsinkelsesgebyrer.

For øvrig gjelder kjøpslovens bestemmelser om forventet (antesipert) mislighold, herunder heving ved slikt mislighold.

Ved dekningsstransaksjoner som følge av Kundens mislighold eller forventede mislighold bærer Kunden risikoen for kurs- eller markedsendringer frem til dekningsstransaksjonen er gjennomført, dog slik at en eventuell gevinst ikke tilfaller Kunden, med mindre Kunden kan godtgjøre at han ville kunnet gjøre opp sin forpliktelse på oppgjør dagen og at årsaken til at oppgjøret ikke skjedde ikke kan legges ham til last.

Ved mislighold som nevnt i dette punkt har Foretaket i tillegg de dekningsmuligheter som følger av Avtalen og som ellers måtte være avtalt.

Ved Foretakets eller Kundens mislighold svares rente tilsvarende den til enhver tid gjeldende forsinkelsesrente, jf. lov om forsinket betaling av 17. desember 1976 nr. 100, med mindre annet er særskilt avtalt.

21 Priser

Priser på produkter og tjenester som Foretaket tilbyr vil være tilgjengelig på Foretakets internettsider, og kan også fås tilsendt på forespørsel.

22 Godtgjørelse

Foretakets godtgjørelse i form av kurtasje, kursdifferanse eller andre honorarer, eventuelt med tillegg av avgifter knyttet til handel og clearing mv vil fremkomme på tegningsmateriell etc. for det enkelte produkt og/eller særskilt avtale og vil være tilgjengelig ved henvendelse til Foretaket.

Kurtasje er en provisjon (godtgjørelse) som legges til verdien av de finansielle instrumenter som Kunden kjøper eller selger. Kurtasje angis normalt som en prosentsats. Alternativt kan godtgjørelse beregnes som en kursdifferanse, dvs. et påslag på kjøperkurs eller et fradrag i salgskurs.

Foretaket kan tilby ulike betjeningsmodeller/ Andelshaverkontoen med ulik godtgjørelses struktur. I tilfeller hvor Foretakets godtgjørelse består i annet enn kurtasje eller kurs-differanse vil den aktuelle godtgjørelsesstrukturen fremkomme av særskilt avtale.

Kunden vil før gjennomføringen av en tjeneste motta nærmere informasjon om betalings-betingelser og de totale kostnader Kunden skal betale for det enkelte finansielle instrumentet, investeringstjenesten eller tilknyttet tjeneste. Herunder skal det

opplyses om provisjoner, gebyrer og alle skatter og avgifter som skal betales via Foretaket. Om kostnadene ikke kan angis presist, skal grunnlaget for beregningen opplyses. I tillegg skal det opplyses om det kan forekomme andre avgifter og/eller kostnader som ikke betales eller blir pålagt gjennom Foretaket.

Foretaket forbeholder seg retten til å gjøre fradrag i Kundens tilgodehavende for omkostninger som nevnt i første setning, samt for eventuelle skatter, omsetningsavgifter o.l.

For de tilfeller der handel ikke kommer i stand, vil Foretaket ikke kreve godtgjørelse med mindre annet er særskilt avtalt.

23 Opprettelse og avslutning av VPS-konto, andelshaverkonto m.v.

Ved behov kan Foretaket og Foretakets samarbeidspartnere i Kundens navn opprette konto i Verdipapirsentralen ASA (VPS), samt avslutte en slik konto. Den Foretaket oppnevner, skal være kontofører for Kundens VPS-konto.

Ved behov kan Foretaket og Foretakets samarbeidspartnere i Kundens navn opprette andelshaverkonto for finansielle instrumenter handlet gjennom Foretaket, samt avslutte slik konto. Foretaket eller den Foretaket oppnevner, skal være kontofører for Kundens andelshaverkonto.

Ved behov kan Foretaket og Foretakets samarbeidspartnere oppbevare Kundens finansielle instrumenter i forvalterdepot i Foretakets navn. Ved bruk av forvalterdepot gjelder bestemmelsene i vedlegg 3, "Alminnelige vilkår for forvalterdepot".

Foretaket kan inngå avtale med annen depotmottager om forvaltning eller depot for Kunden. Valg av slik depotmottager skjer etter Foretakets beste skjønn og Kunden anses å ha akseptert valg av depotmottager med mindre annet fremgår av den særskilte forvaltnings- eller depotavtale. Foretaket påtar seg intet ansvar for slik depotmottagers eventuelle mislighold ved håndtering eller forvaltning av Kundens aktiva.

Foretakets funksjon som kontofører for Kundens VPS-konto eller verdipapirkonto i annet tilsvarende rettighetsregister, skjer i henhold til Avtalen eller annen særlig avtale som inngås.

24 Fullmektiger (mellommenn), forvaltere og oppgjørsagenter

Dersom Kunden inngir ordre eller oppdrag som fullmektig, forvalter, oppgjørsagent el. for tredjemann, er Kunden og den han opptrer på vegne av eller for, bundet av disse Forretningsvilkår. Kunden er solidarisk ansvarlig overfor Foretaket for denne tredjemanns forpliktelser i det omfang forpliktelsene er et resultat av Kundens ordre eller oppdrag.

Dersom Kunden benytter forvalter, oppgjørsbank eller andre mellommenn, fordres det at dette reguleres i særskilt avtale. Bruk av slike mellommenn fritar ikke sluttKunden for dennes ansvar i henhold til disse Forretningsvilkår.

25 Oppbevaring av kunders aktiva - klientkonti

Foretaket vil sikre at Kundens aktiva holdes atskilt fra Foretakets egne aktiva og så langt mulig beskyttes mot Foretakets øvrige kreditorer.

Kunders kontantbeholdninger hos Foretaket forrentes med den til enhver tid gjeldende nettorente. Nettorente er den bruttorente Foretaket oppnår på sin klientkonto, fratrukket en rentemargin for administrasjonskostnader som maksimalt kan utgjøre 0,15 prosentpoeng av bruttorenten. Administrasjonskostnader utgjør bl.a. kostnader knyttet til prosesser/kontroll med kontantbeholdningen. Kunden vil ikke bli varslet ved rentendringer. Kundens kontant-beholdning hos Foretaket vil bli godskrevet renter inntil det tidspunkt hvor kostnader, som eksempelvis utlegg og forvaltningshonorarer, er pådratt, selv om de først på et senere tidspunkt blir belastet klientkontoen. Foretaket forbeholder seg retten til å umiddelbart foreta nødvendige salg av Kundens aktiva hvis slik belastning medfører at Kunden gis en kreditt som overstiger den til enhver tid gjeldene grenseverdi fastsatt av Foretaket, dog etter at Kunden er gitt en rimelig varslingsfrist. Eventuell rente godskrives Kundens klientkonto ved årets slutt.

Midler som Foretaket oppbevarer på vegne av Kunden vil bli innsatt på Foretakets klientkonto i en kredittinstitusjon. Denne konto kan være samlekonto for midler Foretaket oppbevarer på vegne av flere kunder. Dersom kredittinstitusjonen går konkurs, vil kontoen være dekket av reglene om Bankenes sikringsfond. For innskudd i kredittinstitusjoner som er medlem av den norske sikringsfondsordningen, vil en samlet kunde-konto bli erstattet med et beløp på inntil kroner 2 000 000. Kundens dekningsrett vil i slike tilfeller bli tilsvarende redusert. Dersom innskudd skjer i en kredittinstitusjon som ikke er medlem av den norske sikringsfondsordningen, vil deknningen fremgå av reglene for sikrings-ordning i det landet kredittinstitusjonen er medlem. Også i dette tilfellet vil dekningsretten kunne bli redusert.

Kunders finansielle instrumenter vil, dersom disse er registrert i VPS eller liknende verdipapirregister, bli overført til Kundens konto i dette register. Dersom det finansielle instrumentet ikke er registrert vil det bli oppbevart i depot hos bank eller annen depositar. Dersom register, bank eller annen depositar vil Kundens finansielle instrumenter normalt være beskyttet ved separatistrett.

Foretaket påtar seg intet ansvar overfor Kunden for de aktiva som er overført til kundekontoer hos tredjepart (herunder samlekontoer), forutsatt at slik tredjepart er valgt i henhold til gjeldende rett og Foretaket ellers har oppfylt alminnelige krav til aktsomhet. Dette vil også gjelde dersom tredjepart blir insolvent eller går konkurs. For ytterligere informasjon om ansvarsfraskrivelse, se Forretningsvilkårene punkt 26.

Dersom informasjon ikke er gitt på annen måte, vil Foretaket minst en gang årlig sende Kunden en oversikt over de aktiva Foretaket oppbevarer på vegne av Kunden. Dette gjelder ikke dersom slik informasjon er inntatt i andre periodiske oversikter. Foretaket kan ikke anvende finansielle instrumenter Foretaket oppbevarer på Kundens vegne med mindre annet er særskilt avtalt.

For handel og oppgjør i utenlandske markeder gjelder særskilte regler, jf. Forretningsvilkårene punkt 13.2.

26 Ansvar og ansvarsfritak

Foretaket er ansvarlig overfor Kunden for oppfyllelse av kjøp eller salg de har sluttet på vegne av eller med Kunden. Dette gjelder likevel ikke dersom Kunden på forhånd har godkjent den annen part som motpart i handelen.

Foretaket påtar seg intet ansvar for oppgjør dersom Kunden ikke stiller til disposisjon for Foretaket de avtalte midler og/eller finansielle instrumenter på eller før oppgjørsdag. Foretaket er heller ikke ansvarlig dersom en uegnet eller uhensiktsmessig tjeneste ytes som følge av at Kunden har gitt Foretaket ufullstendige eller uriktige opplysninger.

Foretaket påtar seg intet ansvar for indirekte skade eller tap som påføres Kunden, herunder at Kundens avtale(r) med tredjemann helt eller delvis faller bort eller ikke blir riktig oppfylt.

Foretaket eller deres ansatte er for øvrig ikke ansvarlig for Kundens tap så lenge Foretaket eller deres ansatte ved rådgivning eller gjennomføring av ordre eller oppdrag har oppfylt alminnelige krav til aktsomhet. For de tilfeller der Foretaket har benyttet kredittinstitusjoner, verdipapirforetak, oppgjørssentraler, forvaltere eller andre tilsvarende norske eller utenlandske medhjelpere, vil Foretaket eller dens ansatte kun være ansvarlig for disse medhjelperes handlinger eller unnlåtelser dersom Foretaket ikke har oppfylt alminnelige krav til aktsomhet ved utvelgelsen av sine medhjelpere. Dersom medhjelpere som nevnt i forrige punktum er benyttet etter ordre eller krav fra Kunden påtar Foretaket seg uansett intet ansvar for feil eller mislighold fra disse.

Foretaket er ikke ansvarlig for skade eller tap som skyldes hindring eller andre forhold utenfor Foretakets kontroll, herunder strømbrydd, feil eller brudd i elektroniske databehandlingssystemer eller telenett m.v., brann, vannskade, streik, lovendringer, myndighetenes pålegg eller lignende omstendigheter.

Når handel er utført på et norsk eller utenlandsk regulert marked etter ordre eller krav fra Kunden, vil Foretaket ikke være ansvarlig for feil eller mislighold begått av dette regulerte markedet eller eventuell tilknyttet oppgjørssentral. Kunden anses herved innforstått med at det enkelte regulerte markeds eller den enkelte oppgjørssentral kan ha fastsatt egne regler for regulering av sitt ansvar overfor børsmedlemmer, kunder m.v. med større eller mindre grad av ansvarsfraskrivelse.

Foretaket er ikke ansvarlig for de tilfeller der forsinkelse eller uteblivelse skyldes at penge- eller verdipapiroppkjøret er suspendert eller opphørt som følge av forhold utenfor Foretakets kontroll.

Begrensninger i Foretakets ansvar utover det som er angitt, kan følge av særskilt avtale med Kunden.

27 Tilbakeholdelse av skatter m.v.

Ved handel i utenlandske markeder, kan Foretaket i henhold til lov, forskrift eller skatteavtale være pålagt å holde tilbake

beløp tilsvarende ulike former for skatter eller avgifter. Det samme kan gjelde for handel i Norge på vegne av utenlandske kunder.

Der slik tilbakeholdelse skal skje, kan Foretaket foreta en foreløpig beregning av det aktuelle beløp og holde dette beløp tilbake. Når endelig beregning foreligger fra kompetent myndighet, skal eventuelt for mye tilbakeholdt skatt utbetales Kunden så snart som mulig. Det vil være Kunden som har plikt til å skaffe den nødvendige dokumentasjon for dette og for at dokumentasjonen er korrekt.

28 Avslutning av forretningsforholdet

Handler eller transaksjoner som ligger til oppgjør ved avslutning av forretningsforholdet, skal avsluttes og gjennomføres så snart som mulig. Ved avslutning av forretningsforholdet skal Foretaket gjennomføre et sluttoppgjør der Foretaket er berettiget til å motregne i Kundens tilgodehavende for Foretakets tilgodehavende herunder for kurtasje, skatter, avgifter, renter mv.

29 Interessekonflikter

Foretaket vil søke å unngå at det oppstår interessekonflikter.

Foretaket har retningslinjer og regler for å sikre at virksomhetsrådene i Foretakene opererer uavhengig av hverandre slik at Kundens interesser ivaretas på en tryggende måte.

Foretaket vil særlig vektlegge at det er tilfredsstillende informasjonssperre mellom avdelingene som tilbyr tilrettelegger-tjenester (corporate finance) og rådgivningstjenester og andre avdelinger.

Foretakene har videre en særlig plikt til å sørge for at Kundens interesser går foran Foretakets interesser og foran interessene til personer med direkte eller indirekte kontroll i Foretaket. Likeledes skal enkelte kunder ikke usaklig tilgodeses på bekostning av andre kunder.

Dersom Foretaket har en særlig interesse ut over den alminnelige inntjening, for eksempel som følge av egne posisjoner av et visst omfang i de finansielle instrumenter ordren gjelder, vil det bli opplyst om denne interesse.

Dette, samt de særskilte taushetsplikt-bestemmelser som gjelder, kan medføre at Foretakets ansatte som har kontakt med Kunden kan være forhindret fra å benytte eller ikke kjenner til informasjon som foreligger i Foretaket og som kan være relevant for Kundens investeringsbeslutninger. I enkelte tilfeller vil Kundens kontaktperson(er) i Foretaket ikke ha anledning til å utøve bistand med hensyn til bestemte investeringer. Foretaket kan i slike tilfeller ikke begrunne hvorfor det ikke kan gi slik bistand eller utføre en bestemt ordre.

Foretaket og dens ansatte kan ha egne interesser i relasjon til de handler Kunden vil foreta. Dette kan bl.a. følge av:

- i. bistand relatert til det aktuelle investeringsobjekt,
- ii. utførelse av ordre for andre kunder,
- iii. upubliserte investeringsanbefalinger (analyser) utarbeidet av Foretaket og
- iv. ansattes egne posisjoner

30 Samtykke til behandling av personopplysninger

30.1 Formålet med behandling av personopplysninger

Foretaket yter investeringstjenester i henhold til verdipapirhandeloven og markedsfører i den forbindelse finansielle instrumenter. Formålet med behandling av personopplysninger i Foretaket er i tillegg til å drive verdipapirhandel, å oppfylle opplysningsplikt på bakgrunn av norsk eller utenlandsk lov, forskrift, regler eller avtale for bestemte verdipapirer, oppfylle avtaler med Kunden, herunder være i stand til å gi Kunden best mulig service, oppfølging og rådgivning. Foretaket behandler i denne forbindelse de personopplysninger som fremkommer nedenfor.

Foretaket er behandlingsansvarlig for de personopplysninger som behandles i forbindelse med den virksomhet som er beskrevet i Forretningsvilkårene punkt 1.2 og 1.3

30.2 Behandling av personopplysninger knyttet til mottak og formidling av ordre

Gjennom å håndtere mottak og formidling av ordre i Foretaket eller til eksterne samarbeidspartnere/leverandører av finansielle tjenester eller pensjons- og livsforsikringsprodukter, vil Foretaket samle inn og lagre basisopplysninger om Kunden som navn, adresse, kontaktinformasjon, herunder e-postadresse, stilling/utdanning og fødselsnummer. Utover dette vil Foretaket også behandle opplysninger om tidligere gjennomførte investeringer som aktivklasser og antall transaksjoner Kunden har gjennomført gjennom Foretaket.

30.3 Lydopptak

Det vil bli foretatt lydopptak av alle telefonsamtaler som har tilknytning til yting av investeringstjenester og tilknyttede tjenester med Foretaket, jf. vphl § 10-17. Dette blir gjort av bevis- og sikkerhetsmessige årsaker. Lydopptakene vil bli katalogisert og oppbevart på et lagringsikkert medium uten innsyn for andre enn de som har saklig behov for tilgang til materialet for å ivareta ordningens funksjon. Lydopptakene kan gjenfinnes på bakgrunn av ulike søkekriterier som for eksempel inngående og utgående telefonnummer, tidspunktet for samtalen og den ansatte som utførte samtalen. Dokumentasjon av kommunikasjon gjennom andre kommunikasjonskanaler enn telefon i tilknytning til ytelser av investeringstjenester oppbevares også. Oppbevaringstiden for lydopptak og slik annen dokumentasjon er minst tre år.

30.4 Bruk av databehandlere

Foretaket er underlagt taushetsplikt og vil behandle alle kundeopplysninger konfidensielt. For å kunne gjennomføre oppdraget og ivareta forpliktelser etter denne avtalen, kan det imidlertid bli nødvendig å gi databehandlere og eksterne samarbeidspartnere tilgang til personopplysninger. Dette kan være andre finansinstitusjoner, driftsleverandører o.a. som utfører tjenester for Foretaket. Mottakere vil bli pålagt å sørge for tilstrekkelig sikring av opplysningene samt taushetsplikt.

30.5 Utlevering av personopplysninger

Personopplysninger vil bli utlevert til offentlig myndigheter i den grad plikt til å gi slike opplysninger følger av norsk eller

utenlandsk lov, forskrift, regler eller avtale for bestemte verdipapirer. Videre vil opplysninger kunne bli utlevert i samsvar med Verdipapirregisterloven av 5. juli Nr. 64 2002 jf. § 8-2 nr. 1, 2, 3 og 5.

30.6 Rett til innsyn m.m.

I henhold til personopplysningsloven § 18, har Kunden rett til å be om innsyn i de opplysningene som er registrerte om Kunden. Dersom opplysningene ikke skulle være korrekte, eller er ufullstendige, kan Kunden når som helst få de rettet, supplert eller slettet. Begjæring om innsyn rettes ved skriftlig henvendelse til behandlingsansvarlig foretak, se Forretningsvilkårene punkt 1.1.

31 Særskilte samtykker

31.1 Utlevering av taushetsbelagte- og personopplysninger

Kunden samtykker til at taushetsbelagte opplysninger og personopplysninger vedrørende Kunden blir utlevert til og behandles av andre selskaper i konsernet innenfor rammen av gjeldende tillatelser og norsk lovgivning.

31.2 Retningslinjer for ordreutførelse

Retningslinjer for ordreutførelse som er utarbeidet i henhold til vphl. § 10-12 er vedlagt denne Avtalen som Vedlegg 2. Kunden samtykker med dette til de vedlagte retningslinjene.

31.3 Kundeordre kan utføres utenfor regulert marked eller MHF

Det følger av vphl. § 10-12 at dersom retningslinjene for ordreutførelse tillater at kundeordre utføres utenfor et regulert marked eller multilateral handelsfasiilitet (MHF) skal Kundene samtykke uttrykkelig til dette. Kunden samtykker herved til at kundeordre utføres utenfor regulert marked eller MHF i den grad retningslinjene for ordreutførelse tillater dette.

31.4 Informasjon som ikke er rettet til Kunden personlig gis på www.tracservices.no

Det følger av verdipapirforskriften § 9-2 at verdipapirforetak på visse vilkår kan gi informasjon som ikke er rettet til Kunden personlig på foretakets internettside. Kunden må imidlertid samtykke til at slik informasjon kan gis på en internettside. Kunden samtykker herved til at informasjon som ikke er rettet til Kunden personlig kan gis på Foretakets internettside.

31.5 Mottak av informasjon per e-post

Det følger av verdipapirforskriften § 9-2 at når det i forskriftens del 3 kreves at informasjon til Kunden skal gis skriftlig, skal informasjonen gis på papir med mindre at Kunden samtykker til at informasjonen, herunder ordrebekreftelse/sluttseddel, gis ved bruk av et annet varig medium. Kunden samtykker herved til at informasjon som nevnt ovenfor sendes per e-post gjennom at Kunden oppgir e-postadresse ved inngåelse av Avtalen.

31.6 Mottak av informasjon på lukket personlig side på Tracs internettside

Det følger av verdipapirforskriften § 9-2 at når det i forskriftens del 3 kreves informasjon til Kunden gis skriftlig, skal informasjonen gis på papir med mindre Kunden samtykker til at infor-

masjonen, herunder ordrebekreftelse/sluttseddel, gis i et annet varig medium. Kunden samtykker herved til at informasjon som nevnt ovenfor gis på lukket personlig side på Foretakets internettside.

31.7 Kommunikasjon – markedsføring

Ved inngåelse av Avtalen samtykker Kunden til å motta markedsføringsmaterieell fra Foretaket og Foretakets samarbeidspartnere ved elektroniske kommunikasjonsmetoder som tillater individuell kommunikasjon (e-post, telefaks, lukket personlig side på internett), jf. Markedsføringsloven av 9. januar nr.2 2009 (heretter kalt mfl.) § 15.

Det er frivillig å avgi slikt samtykke, og Kunden kan på et hvert tidspunkt trekke samtykket tilbake. Kunden kan videre begrense sitt samtykke når det gjelder hvilke kommunikasjonsmetoder som kan benyttes og hva som kan markedsføres.

32 Opphavsrett

Foretaket eller deres underleverandører og samarbeidspartnere har opphavsrett til utstyr, programvare, manualer og veiledninger og materiale for øvrig som utleveres Kunden eller som Kunden har eller får tilgang til i sammenheng med Avtalen.

Slik materiale må ikke endres, kopieres, overlates til andre eller brukes til annet formål enn det som er avtalt. Utskrifter og kopiering til Kundens eget bruk i sammenheng med utøvelse av de rettigheter som Kunden har under denne Avtalen eller noen av de tilknyttende avtaler, er tillatt.

33 Kostnader

Det påløper kostnader ved investering i finansielle produkter. En oversikt over kostnader og gebyrer finnes på tegningsblan-ketten til det enkelte produkt. Det kan i særlige tilfeller finnes andre kostnader som ikke betales gjennom eller blir pålagt gjennom tjenesteyter.

34 Opplysningers varighet

Dersom de opplysninger som gis i forbindelse med inngåelse av en avtale har begrenset varighet, vil dette fremgå av de enkelte produktavtaler.

35 Betaling av tjenester

Kunden gir Tracs engangsfullmakt til å trekke brutto investeringsbeløp fra Kundens bankkonto. Beløpet blir satt inn på klientkonto hos Tracs.

36 Angrerett

Det er ikke angrerett for tjenester der verdien på finansielle instrumenter avhenger av svingningene på finansmarkedet som tjenesteyter ikke har innflytelse på, og som kan forekomme i angrerettsperioden.

Kunden har ikke angrerett ved kjøp av de finansielle tjenester som Tracs tilbyr.

37 Innløsning/avslutning av kundeforholdet

Andelseiere i fond kan få innløst sine andeler i kontanter. For opplysninger om enkelte produkters eventuelle bindingstider og kostnader ved innløsning, henvises det til de enkelte produktavtaler.

Det gjøres særskilt oppmerksom på at unoterte aksjer ikke kan selges hos Trac Services AS. For liste over aktører som tilbyr kjøp og salg av unoterte aksjer, se www.tracservices.no

38 Sikkerhetsstillelse

Foretaket er medlem av Verdipapirforetakenes sikringsfond i samsvar med vphl.

Sikringsfondet skal gi dekning for krav som skyldes dets medlemmers manglende evne til å tilbakebetale penger eller levere tilbake finansielle instrumenter som oppbevares, administreres og forvaltes av medlemmene i forbindelse med utøvelse av investeringstjenester og/eller visse tilleggstjenester. Dekning ytes med inntil NOK 200.000 per kunde.

Sikkerheten dekker ikke krav som stammer fra transaksjoner omfattet av rettskraftig straffedom om hvitvasking av penger eller kunder som har ansvaret for eller dratt fordel av forhold som vedrører Foretaket når slike forhold har forårsaket Foretakets økonomiske vanskeligheter eller bidratt til en forverring av Foretakets økonomiske situasjon. Sikkerheten dekker heller ikke krav fra finansinstitusjoner, kredittinstitusjoner, forsikringsselskap for verdipapirfond eller verdipapirforetak og andre foretak for kollektiv forvaltning, pensjonskasser, samt eventuelle konsern-selskap til Foretaket.

39 Tiltak mot hvitvasking av penger

Ved etablering av kundeforhold skal Kunden gjennom legitimasjonskontroll mv. dokumentere sin identitet samt angi og dokumentere eventuelle fullmakts- eller representasjonsforhold, slik at Foretaket til enhver tid kan oppfylle sine plikter i henhold til regler og retningslinjer som følge av tiltak mot hvitvasking av penger, slik disse til enhver tid gjelder.

Kunden er kjent med at Foretaket er eller kan være forpliktet til å gi offentlige myndigheter alle relevante opplysninger knyttet til kundeforholdet eller enkeltransaksjoner. Dette kan skje uten at Kunden opplyses om at slike opplysninger er gitt.

40 Opplysningsplikt ovenfor myndigheter, klageorgan mv.

Foretaket vil uaktet lovbestemt taushetsplikt gi informasjon om Kunden, Kundens transaksjoner, innstående på klientkonto og annet til de myndighetsorganer som måtte kreve dette i henhold av gjeldende rett.

Kunden anses å ha samtykket i at opplysninger som er undergitt taushetsplikt også kan gis til de markeds plasser, oppgjørssentraler o.l. som måtte kreve dette i medhold av lov, forskrift eller andre regler fastsatt for disse organer. Likeledes anses Kunden å ha samtykket i at slike opplysninger kan meddeles Verdipapirforetakenes forbunds etiske råd eller Finansklagenemnda der dette er påkrevet for behandlingen av klagesaker.

41 Endringer

Foretaket forbeholder seg rett til å endre Forretningsvilkårene. Vesentlige endringer får virkning fra det tidspunkt de skriftlig er meddelt Kunden. Kunden anses å ha akseptert å motta melding om endringer per e-post dersom Kunden har oppgitt e-post adresse til Foretaket. Andre endringer trer i kraft fra det tidspunkt de er publisert på Foretakets internettside. Endringer vil ikke ha virkning for ordre, handler, transaksjoner mv. som er inngitt eller gjennomført før tidspunktet for meddelelsen av endringene.

42 Meddelelser, språk og fullmakter

Kundens skriftlige meddelelser skal sendes pr brev, telefaks eller etter avtale pr SWIFT eller annen elektronisk kommunikasjon. Meddelelser sendt pr telefaks skal bekreftes ved oversendelse av originalbrev, med mindre annet fremgår av disse vilkår. Kunden kan i kommunikasjon med Foretaket benytte norsk, svensk eller engelsk.

Kunden skal ved etablering av forretnings-forholdet meddele Foretaket sitt personnummer/organisasjonsnummer, adresse, telefon- og telefaksnummer, eventuelle elektroniske adresser samt eventuelle fullmektiger. Det samme gjelder for bankkontoer og verdipapirkontoer i VPS eller annet tilsvarende register. Eventuelle endringer skal straks meddeles Foretaket skriftlig.

43 Tolkning

I tilfelle motstrid med lovgivning som kan fravikes ved avtale skal Forretningsvilkårene ha forrang.

I tilfelle der det henvises til lovgivning, andre regler eller disse vilkår skal dette forstås slik disse lover, regler og vilkår til enhver tid gjelder.

Vedrørende forholdet mellom Forretnings-vilkårene og øvrige avtaler inngått mellom Foretaket og Kunden, se punkt 2.

44 Vernetting - lovvalg - tvisteløsning

Tvister i forholdet mellom Kunden og Foretaket, herunder tvister som står i forbindelse med Forretningsvilkårene skal løses etter norsk rett med Oslo tingrett som (ikke eksklusivt) vernetting. Kunder med utenlandsk vernetting fraskriver seg enhver eventuell rett til å motsette seg at søksmål fremmes for Oslo tingrett. Kunder med vernetting i utlandet kan, uavhengig av ovennevnte, saksøkes av Foretaket ved slikt vernetting dersom Foretaket ønsker det.

Dersom Kunden ikke er tilfreds med klage-behandlingen hos Foretaket, kan Kunden bringe søksmål om forståelsen av Forretningsvilkårene og forhold i tilknytning til Foretaket inn for Verdipapirforetakenes forbunds etiske råd i samsvar med de etiske normer og behandlingsreglene for saker i henhold til de etiske normer. I noen tilfeller kan klager også bringes inn for Finansklagenemnda. Foretaket kan gi nærmere informasjon om klage-behandlingen for de enkelte produkter. Utenlandske kunder, herunder nordmenn hjemmehørende i utlandet, som kan påberope seg lover eller regler som gir beskyttelse mot rettsforfølgelse fra Foretaket i relasjon til sine forpliktelser

overfor Foretaket, fraskriver seg denne rett så langt dette ikke er i direkte strid med de aktuelle lover eller regler.

45 Språk

Forretningsvilkårene er utarbeidet på norsk og svensk. Ved motstrid skal de norske ha forrang. Forretningsvilkårene er tilgjengelige på www.tracservices.no.